

Zet je tanden erin!

Je hoeft van hem echt niet elke dag op de fiets naar je werk, maar denk wel na over mobiliteit. Ook op een notariskantoor. Dat is een stukje bedrijfsvoering, net als welke verlichting je gebruikt en waar je energie afneemt. Ed Nijpels, voorzitter van het klimaatberaad, heeft een doel. En dat is een beter klimaat. Onderdeel daarvan is 49 procent CO₂-reductie in 2030. 'Notarissen nemen een vooraanstaande positie in en mogen wat mij betreft ook meedoen aan het maatschappelijke debat. Het zou mooi zijn als zij tot de voorhoede van de klimaatriders horen.'

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Christiaan Krouwels | ILLUSTRATIE Roel Ottow

Wat doet u zelf voor een beter klimaat?

'Ik doe alles wat de gemiddelde burger ook kan doen. Ik heb een hybride auto. Als die aan vervanging toe is, wordt het een elektrische. Mijn huis is een monument aan een Amsterdamse gracht. Samen met de organisatie Groene Grachten is daaraan verduurzaamd wat mogelijk is. Ik kook op inductie. Het huis heeft op afstand bedienbare radiatoren en een slimme ketel. Al mijn vliegreizen compenseer ik. Voor mijn werk reis ik waar mogelijk met de trein, aangevuld met een ov-fiets.'

De notaris en duurzaamheid. Leg uit!

'Notarissen kunnen op allerlei fronten een rol spelen als het gaat om duurzame energie. Hoe is het juridisch eigendom geregeld bij zonnecellen op daken? Hoe ga je windmolenparken op zee juridisch vormgeven? Hoe ga je de samenwerking regelen tussen eigenaren van zonnepanelen? En wat als iemand die jouw grond gebruikt daar een zonnecelpark op wil realiseren? Eigenlijk zit er voor het notariaat

een vracht werk aan. Dat is voor een deel ook nieuw werk. De notaris moet zich dus goed voorbereiden.'

Duurzaamheid, wat is dat eigenlijk precies?

'Het woord duurzaam is afkomstig uit 1987. Het werd gebruikt in het rapport 'Our common future' van de Verenigde Naties, beter bekend als het Brundtland-rapport. In essentie betekent het: onze economie en samenleving zo inrichten dat de generaties die na ons komen ook een leefbare wereld hebben. Nu acteren dus. Schuif geen rommel door naar een volgende generatie, niet naar andere landen en niet naar mensen die de rommel niet hebben veroorzaakt.'

Betalen we dan nog niet genoeg voor vervuiling?

'De vraag is of de rekening in het huidige milieu- en klimaatbeleid wel echt terecht komt bij de veroorzaker. Het antwoord luidt nee. Vervuiling veroorzaakt door verbranding van

fossiele brandstoffen wordt niet doorberekend in de prijs. Als we de consequenties voor milieu en gezondheid door fossiele brandstoffen echt zouden doorrekenen in de prijs, is duurzame energie razendsnel goedkoper.'

Hoe staat het Nederlandse klimaatbeleid ervoor?

'Nederland staat er beroerd voor vergeleken met andere landen. Als het gaat om duurzame energie staan wij samen met Malta en Luxemburg onderaan in Europa. We zijn er te laat mee begonnen. Eigenlijk zijn we in slaap gesust. Met het huidige energieakkoord hebben we een deel van die achterstand

ingelopen. De planbureaus zeggen dat voor 2023 het doel van 16 procent duurzame energie haalbaar is. Voor 2020 hadden we 14 procent als doel, daar moet nog wel wat voor gebeuren, maar daar gaan we wel bij uitkomen.'

Waarom is Nederland zo in slaap gesust?

'Vijf kabinetten in tien jaar tijd, er is te veel achterover geleund. De houding was: waar maken we ons druk om? En er was voldoende aardgas beschikbaar.'

En hoe is het nu met de ambitie?

'Als we in dit tempo doorgaan, gebruikt 70 procent van de huishoudens in 2030 elektriciteit die van zee komt. Die ontwikkelingen gaan steeds sneller. Nu zijn we ambitieus. In plaats van dat we achterlopen, willen we vooroplopen.'

Maar hoe zit het dan met bezwaren van bewoners?

'We hebben geleerd dat je windmolenparken niet zomaar plompverloren ergens in een provincie moet droppen, maar de bevolking mee moet nemen. Geef ze inspraak, maar laat ze ook mee profiteren. Bijvoorbeeld in Brabant. Daar was eerst veel weerstand tegen een windmolenpark. Nu wordt een project

'We krijgen nieuwe eigendomsverhoudingen met nieuwe conflicten'

gerealiseerd waarbij de bewoners voor 25 procent meedelen. Super! In het ontwerp van het Klimaatakkoord staat dat bewoners zelfs voor de helft moeten meedelen in de winst. Dan krijg je een heel ander debat.'

Leuk die nieuwe ontwikkelingen, maar wat kan de notaris er verder mee?

'Je gaat allerlei nieuwe samenwerkingsverbanden zien. Industrieën die grondstoffen aan elkaar willen leveren en daar gezamenlijk transportleidingen voor aanleggen. Daar gaan allerlei eigendoms kwesties spelen. Ik denk dat notarissen daar heel alert op moeten zijn. Wat speelt er qua nieuwe ontwikkelingen en klopt het wel wat wij doen of moeten er zaken worden aangepast? Er zijn ook bewonersgroepen die samen een warmtenet willen aanleggen. Wie is de baas, waar liggen de verantwoordelijkheden, wie heeft de rechten? Zet je tanden er maar eens in als notaris! Het klimaatakkoord dat elk moment wordt behandeld, zal dat in gang gaan zetten en tot verrassingen gaan leiden. We krijgen nieuwe eigendomsverhoudingen met nieuwe conflicten.'

En verder?

'Wat ook speelt is de bedrijfsvoering van een notaris kantoor zelf. Hoe ga je in de bedrijfsvoering om met duurzaamheid? Heb je het woon-werkverkeer verduurzaamd? Hoe energiezuinig is je bedrijfspand? Wat doe je zelf aan energiebesparing? Gebruik je 100 procent duurzame energie? Je kunt je energie afnemen van een windmolenpark bijvoorbeeld. Ik zou iedere notaris aanraden een scan te laten doen door een gespecialiseerd bureau dat je precies kan vertellen wat je kunt doen aan energiebesparing en het gebruik van duurzame energie.'

Veranderen er nog zaken op korte termijn?

'Het Burgerlijk Wetboek wordt aangepast zodat de investeringen die je doet voor verduurzaming van je woning aan het huis vast blijft zitten. Als de woning van eigenaar verandert, gaat de schuld mee als een soort hypotheek. Het is aan het huis gekoppeld. En die schuld wordt door de volgende eigenaar langzaam afgebouwd. Die kan dat, want voor het huis dat hij heeft gekocht, betaalt hij minder energie. In zijn algemeenheid is de Nederlandse wetgeving nog niet klaar voor de energietransitie.'

En dat nieuwe Klimaatakkoord?

'Het Klimaatteraad heeft het overgedragen aan de politiek. Die is nu aan zet. En dat kan elk moment gebeuren. In het akkoord staat in ieder geval dat in 2030 49 procent CO₂ gereduceerd moet zijn. Dit is verdeeld over vijf zogenoemde tafels: elektriciteit, industrie, mobiliteit, landbouw en landgebruik en gebouwde omgeving. Met elektriciteit (41 procent) en industrie (30 procent) moeten we het meest aan de slag. Geen tijd te verliezen.' ■

.....
Ed Nijpels moest vanwege werkzaamheden voor het Klimaatakkoord helaas afzeggen voor het WPNR-congres.
.....